

Nr 158.

Av herr **Hage**, om pension åt förre järnvägsarbetaren Karl Gustaf Karlsson.

1915 års riksdag beslöt på förslag av bankoutskottet (utl. nr 20 sid. 18—19) och efter motion av O. E. Holm (nr 119 i andra kammaren) att giva arbetaren Karl Gustaf Karlsson i Gällivare ett årligt understöd av 120 kronor att utgå från och med år 1915 under Karlssons återstående livstid.

I motionen, som låg till grund för detta beslut, påpekades bl. a. följande:

»Arbetaren Karl Gustaf Karlsson i Gällivare har sedan början av 1870-talet och ända till år 1902 med en del mindre avbrott varit anställd vid statens järnvägsbyggnader. Sistnämnda år nödgades han lämna sin anställning, enär hans alltmer tilltagande sjuklighet gjorde det omöjligt för honom att uthärda de med järnvägsarbetet förenade ansträngningarna. Efter denna tid har han sysslat med diverse lättare arbete, som lämnat honom ett mycket knappt levebröd, i det att fattigvårdsstyrelsen allt emellanåt fått träda hjälpande emellan. Denna oförmåga att kunna försörja sig har naturligtvis med åren tilltagit, och inlämnade Karlsson därför år 1912 till kungl. järnvägsstyrelsen — där hans betyg fortfarande finnas tillgängliga — en ansökan om erhållande av pension, men då han vid sin avgång från statens järnvägsbyggnader icke uppnått den levnadsålder av 55 år, som enligt tillämpade grunder minst erfordras för erhållande av pension, föranledde hans ansökan icke till någon åtgärd från kungl. järnvägsstyrelsens sida.

Från norska staten erhåller Karlsson visserligen tillsvidare ett årligt understöd av 180 kronor, som tillerkänts honom på grund av ett olycksfall, för vilket han varit utsatt, då han en tid vistades på den inom Norge belägna delen av Riksgränsbanan, men då detta belopp icke är tillräckligt för hans uppehälle, blir han, för såvida icke svenska staten också vill bidra till hans pensionering, hänvisad till sin kommuns fattigvårdsinrättning, enär han icke vidare kan behöfven utföra kroppsarbete. Och synes detta vara en hård lott för en utsliten arbetare, som under omkring 30 års tid nedlagt sina bästa krafter i svenska statens tjänst.

Karlsson är född 1851, började arbeta vid östra stambanan 1871, fortsatte sedan vid norra stambanan till år 1892, då han transporterades till Gällivarebanan och Riksgränsbanan. Präst- och läkarebetyg för Karlsson hava genom mellankommande omständigheter icke kunnat åtfölja motionen, men skola snarast överlämnas till vederbörande utskott.»

Orsaken till att Karlsson tillerkändes ett så ringa understöd som här ovan nämnts var den, som även påpekades av statskontoret i dess yttrande, varvid förordades ett understöd av 120 kronor, att Karlsson erhåller en ersättning från norska statsbanorna av 180 kronor på grund av en skada, som han ådragit sig vid ett tillfälle, då han arbetade å den norska sidan av riksgränsbanan. Men nu har emellertid värdet av dessa 180 kronor på

grund av kursskillnaden betydligt nedgått (100 norska kronor dags dato = 54,40 kronor), så att Karlsson nu ej erhåller det samlade belopp av 300 kronor, som man avsåg att åstadkomma med ovannämnda beslut. Karlsson är emellertid oförmögen att försörja sig och dessutom medellös, vilket framgår av intyg, som tillsammans med en del andra handlingar samtidigt med motionens väckande insändas till bankoutskottet. Någon möjlighet att från norska statsbanorna erhålla någon höjning i understödet torde ej föreligga. Något dyrtidstillägg å sistnämnda understöd torde ej heller utgå. Under sådana förhållanden förefaller det, som om det skulle vara rimligt, att riksdagen nu beslutade giva Karlsson en pension eller understöd av 300 kronor, som föreslogs av motionären 1915. Som skäl härför kan anföras dels vad här ovan meddelats, dels ock att numera till en hel del järnvägsbyggnadsarbetare, förmän m. m. utgår betydligt högre belopp än vad som Karlsson erhåller, trots att han närmare ett trettioårigt år under sin krafts dagar arbetat i statens tjänst.

Med hänvisning till vad här anförts, även som till de betyg m. m., som samtidigt överlämnas till bankoutskottet, hemställes alltså,

att riksdagen ville i stället för det nu utgående understödet av 120 kronor per år tillerkänna f. d. järnvägsarbetaren Karl Gustaf Karlsson i Gällivare en årlig pension av 300 kronor att utgå från och med den 1 juli 1924.

Stockholm den 21 januari 1924.

Ernst Hage.
